

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011
0031 Oslo

Vår fil: B14-AA013
Vårt Arkiv: 402
Saksbehandler: Arnfinn Aarnes

Oslo 17. september 2014

Høring- Forslag til endring i forskrift 22. november 2010 nr. 1466 om stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land

FFO viser til overnevnte høringsnotat av 27. juni 2014 og vil her gi noen kommentarer til forslaget.

FFOs hovedsynspunkter

- FFO støtter forslaget om å oppheve kravet om forhåndsgodkjenning for å kunne få refusjon for sykehusbehandling i annet EØS-land.
- FFO støtter at departementet fremhever at pasienter med sjeldne tilstander, der fagmiljø og kapasitet er begrenset i Norge, nå får mulighet til å benytte seg av den kompetansen som finnes i de andre EØS-landene.
- FFO er fornøyd med at det foreslås å etablere en ordning der pasientene kan få et forhåndstilsagn om refusjon, noe som vil redusere den økonomiske usikkerheten for pasientene.

Innledning

I forbindelse med høringsrunden fram mot implementering av pasientrettighetsdirektivet uttrykte FFO en tydelig misnøye med departementets tolkning av direktivet. Da ble det presisert at dette gjelder den delen av direktivet som omhandler sykehustjenester. Vår oppfatning var at departementets tolkning har vært for begrensende til at pasientene kunne benytte seg av muligheten for å søke sykehusbehandling i annet EØS-land.

14. mai i år sendte Eftas overvåkningsorgan ESA et åpningsbrev til regjeringen der de påpeker at ikke alle deler i det norske regelverket er i tråd med EØS-avtalens regler. ESA skriver:

"Et hovedpunkt er at vurderingen av om norske sykehus kan gi en pasient den behandling han eller hun har krav på etter norsk lov, ikke syntes tilstrekkelig individuell."

"Et annet hovedankepunkt er når fristen for hva som er medisinsk forsvarlig ventetid løper uten at pasienten har fått behandlingen han eller hun har krav på, kan vedkommende ikke, ifølge det norske regelverket, vende seg direkte til et annet sykehus i annet EØS-land for å motta behandlingen. Etter EØS-retten skal pasienten kunne gjøre dette når fristen er løpt ut."

Disse to hovedankepunktene har vært medvirkende til at pasienter ikke har fått den sykehusbehandling de har krav på fordi det norske regelverket har satt begrensninger. ESAs påpekninger om uoverensstemmelse mellom den norske lovgivningen på området og EØS-avtalens regler må bli bragt i overensstemmelse.

Høringsforslaget

FFO er tilfreds med at departementet vurderer det dithen at dagens norske ordning for dekning av utgifter til sykehusbehandling i annet EØS-land ikke ivaretar pasientrettighetsdirektivet fullt ut. Dette innebærer at departementet foreslår endringer som gir norske pasienter adgang til å få refundert utgifter til sykehusbehandling i annet EØS-land. Dette vil som departementet helt riktig beskriver:

"gi pasienter økt valgfrihet med hensyn til helsetjenester. En slik valgfrihet kan ha stor velferdsmessig betydning for den enkelte pasient".

Forhåndsgodkjenning

Pasientrettighetsdirektivet gir medlemslandene mulighet til å kreve forhåndsgodkjenning for refusjon av utgifter til sykehusbehandling i annet EØS-land. FFO har imidlertid ment at kravet om forhåndsgodkjenning og regelverket for det, har medført begrenset mulighet for pasienter for å søke sykehusbehandling i et annet EØS-land. FFO er derfor svært fornøyd med at regjeringen ønsker å fjerne kravet om forhåndsgodkjenning av hensyn til pasientens valgfrihet for å imøtekomme påpekningene fra ESA.

Departementet fremhever at det særlig for pasienter med tilstander der det er et lite og begrenset fagmiljø, vil være av stor betydning å kunne få tilgang til medisinsk ekspertise i andre europeiske land. FFO er glad for at regjeringen nå fremhever de samme argumentene som FFO hadde i sitt hørings svar til Prop.118 L.

Vi er enig i de begrensningene som beskrives for å kunne ha rett til refusjon ved sykehusbehandling i et annet EØS-land og er fornøyd med at forhåndsgodkjenningen oppheves.

Forhåndstilsagn

FFO har forståelse for at regjeringen har behov for å redusere den økonomiske risikoen for pasienter som ønsker å la seg behandle i et annet EØS-land, særlig når det oppstår usikkerhet om vedkommende har rett til å få dekket den aktuelle utgiften. FFO støtter derfor forslaget om muligheten for pasientene å søke forhåndstilsagn fra HELFO. Dette vil gi pasientene en mulighet til å få vurdert om den behandling de søker i et annet-EØS-land vil bli refundert. Dette vil gi pasientene redusert økonomisk risiko ved å søke sykehusbehandling i et annet EØS-land.

Oppsummering

FFO var skuffet over det forslaget som Helse- og omsorgsdepartementet la fram i Prop.118L som senere ble vedtatt av Stortinget. Vi oppfattet at kravene til forhåndsgodkjenning for sykehusbehandling i annet EØS land gjorde det svært vanskelig for pasienter å kunne velge et slikt alternativ.

Vi er derfor fornøyd med det foreliggende forslag til endring i forskriften om å oppheve kravet om forhåndsgodkjenning for å kunne kreve refusjon for sykehusbehandling i annet EØS-land. I særlig grad vil pasienter med sjeldne tilstander hvor det er et begrenset fagmiljø i Norge nå få en mulighet til behandling i annet EØS-land hvor fagmiljøene er større.

FFO støtter forslaget om å etablere en ordning slik at HELFO kan gi et forhåndstilsagn om at utgiftene til sykehusbehandling vil bli refundert. Dette vil redusere den økonomiske usikkerheten for pasientene, og hindre at de får en ubehagelig overraskelse når de kommer hjem og ikke har rett til refusjon.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESGRUPPE

Knut Magne Ellingsen/s
Leder

Liv Arum
Generalsekretær